

Informatiebulletin 'Stad en Ambt Doesborgh' nr. 127, januari 2018

Alle correspondentie: Postbus 1, 6980 AA Doesburg - of E-mail: info@deroodetooren.nl

Stad en Ambt Doesborgh: historische vereniging voor Doesburg, Angerlo, Bingerden, Giesbeek, Lathum, Bahr, Bevermeer, Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Hummelo en Eldrik

Lezing donderdag 18 januari 2018, Martin en Renske Idema te Velp:
'Tibet, leven op het dak van de wereld'

*Donderdag 18 januari a.s. bijzondere lezing in Het Meulenhuis,
Bergstraat 48 te Doesburg, aanvang 20.00 uur (zaal open 19.30 uur).*

TIBET, LEVEN OP HET DAK VAN DE WERELD

lezing door Martin en Renske Idema te Velp

Martin en Renske Idema maken verre en avontuurlijke reizen, zoals naar Ethiopië, Oeganda en Rwanda, Andes- en Amazonegebied en de Galapagos-eilanden, West-Papua (voormalig Nieuw-Guinea), Mali, Kamtsjatka (Oost-Siberië), Madagaskar, Laos, Botswana, Namibië, Antarctica, Spitsbergen en Tibet. Doorgaans reizen zij met z'n tweeën, ook om voldoende gelegenheid te hebben om te fotograferen (Renske) en te filmen (Martin).

Van meerdere van hun reizen verzorgt Martin presentaties die hij, geograaf en gevorderd film-amateur, illustreert met prachtige films van het betreffende gebied. Nu neemt hij u mee naar Tibet.

Doorgaans denkt men bij Tibet aan het gebied dat tegenwoordig onder die naam op de kaart staat. Maar etnisch Tibet is bijna twee keer zo groot, alleen heeft China al in de 18e eeuw het gebied Amdo en een groot deel van het gebied Kham ingelijfd.

Zij bezochten eerst het ruige en bergachtige Kham, ten oosten van het huidige Tibet. Ze hebben er nauwelijks buitenlanders gezien. Er wonen merendeels Tibetanen, maar de activiteiten van de Chinese overheersers zijn er zo ingrijpend dat de Tibetaanse cultuur sterk aan betekenis heeft ingeboet. De 'verchinesing' gaat ongegeneerd door. De Chinezen beseffen inmiddels dat het oog ook wat wil, en dat je met hun sterk groeiende groep rijken een commercieel mooie formule hebt als je deze mensen op gecontroleerde wijze enkele prachtige landschappen van Kham laat zien en wat indrukken geeft van het leven van de Tibetanen.

Maar dat is op veel plaatsen niet meer authentiek. Martin en Renske hebben hun best gedaan om nog wel een aantal authentieke plekken van de Tibetaans Boeddhistische cultuur en van het leven op het platteland in Kham op te zoeken. Dat levert mooie filmbeelden op.

Het tweede deel van de reis was men in het huidige Tibet, de Tibetaanse Autonome Regio (TAR) binnen China. Hier hebben de Chinezen verschrikkelijk huisgehouden vanaf het moment van de bezetting in 1950/1951. Maar het is toch nog een stuk ‘Tibetaanser’ dan Kham, al wordt er veel aan gedaan om dat ook hier te veranderen. Hier reis je eveneens met een dubbel gevoel. Enerzijds geniet je van de intens beleefde Tibetaans Boeddhistische cultuur in prachtige kloosters, paleizen, steden en dorpen en op het platteland, en natuurlijk ook van de indrukwekkende landschappen. Aan de andere kant is duidelijk dat veel van die cultuur inmiddels door de overheersers is vernietigd en naar hun hand gezet, dat het landschap op veel plaatsen fysiek en visueel ernstig is aangetast en dat bewoners en bezoekers goed in de gaten worden gehouden. Hoewel de film ook hier aandacht aan schenkt, staat het oogstrelende voorop.

Als inleiding op de film krijgt u in informatie over het bijzondere Tibetaanse landschap, over de geschiedenis en over de belangrijke rol van de religie daarbij. Ook wordt stilgestaan bij het dagelijks leven van de Tibetanen dat zo sterk bepaald wordt door de grote hoogte waarop men leeft en door de religie die men aanhangt en intens beleeft.

*Donderdag 18 januari a.s. lezing in Het Meulenhuis, Bergstraat 48
te Doesburg, aanvang 20.00 uur (zaal open 19.30 uur).*

TIBET, LEVEN OP HET DAK VAN DE WERELD

Toegang leden gratis, niet-leden/introducees Euro 5,00

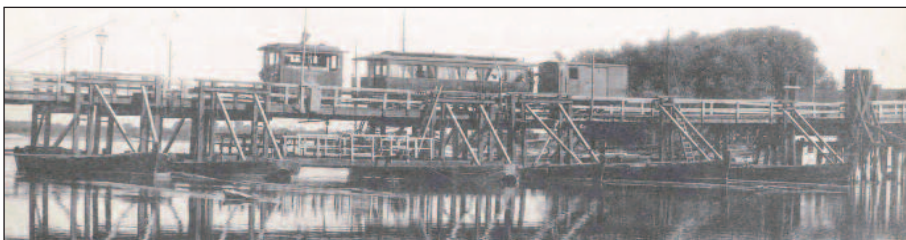
VERTONING OUDE FILMS VAN DOESBURG

Op dinsdag 6 en 20 februari a.s. organiseert Stad en Ambt Doesborgh samen met de Folkloristische Dansgroep De Meulenvelders weer bijzondere filmavonden met historische beelden van Doesburg in Het Meulenhuis. De avonden beginnen om 20.00 uur (zaal open 19.30 uur) en de toegang is Euro 4,00 p.p. inclusief een kopje koffie of thee. Het aantal bezoekers is beperkt, dus vol is vol!

Kaarten zijn in voorverkoop verkrijgbaar in ons museum: dinsdag t/m vrijdag tussen 11.00 en 17.00 uur; op zaterdag en zondag tussen 13.00 en 17.00 uur.

De verschillende films tonen beelden van Doesburg zoals het er ooit uitzag, maar ook gebeurtenissen en inwoners van toen. De films van deze avond zijn overwegend gemaakt tussen 1935 en 1955. Onderstaand een aantal onderwerpen.

Doesburg in de dertiger jaren: speelkwartier op de lagere school, laden en lossen in de haven van Doesburg, de legendarische stoomtram, markt in Doesburg, de Mauritskazerne, parade van het garnizoen in de binnenstad, de viering van het 40-jarig regeringsjubileum van koningin Wilhelmina, vogelschieten, spelletjes voor de kinderen, het ophogen van de Burgemeester Nahuyssingel en Lindewal t.b.v. woningbouw, strenge winters, sneeuw- en ijspret en kortebaanschaatswedstrijden, aankondiging mobilisatie (augustus 1939), oproepen van reservisten, het vorderen van paarden door het leger, diverse fragmenten uit het dagelijks leven in Doesburg, het plaatsnemen van een nieuw uurwerk op de Martinitorren. De schipbrug: o.a. het uitvaren van het middenstuk, ijsgang op de IJssel bij de schipbrug, per auto over de bevroren IJssel, kruiend ijs bij de schipbrug, begin van de sloop van de brug en zicht op de nieuwe oeververbinding. Doesburg in de jaren 1945-1955: restauratie van De Waag, blikfabriek Verblifa, Prins Bernhard bezoekt Doesburg op 9 juni 1948, bouw en betrekken van de nieuwbouw in het Molenveld, de nieuwe IJsselbrug in aanbouw, opening van de nieuwe brug door Koningin Juliana (22 januari 1952), optocht t.g.v. deze opening, begin van de restauratie van de Martinikerk (3 augustus 1955), de voormalige stuw in de Oude IJssel, voetbal op de Stadsweide, het natuurswembad in de Oude IJssel, zwemen polowedstrijden (ca. 1950), sneeuwpret. Ook is er ruime aandacht voor de stoomtram in en om de stad. Daarnaast zijn er dit keer ook beelden van de historische Polygoon bioscoopjournaals over Doesburg 700 jaar stadsrechten (1937), de opening van de vaste brug door koningin Juliana (1952) en de laatste rit van de stoomtram in 1957. Totaal ruim twee uur unieke beelden van onze oude Hanzestad.

VERLENGD TOT 2 APRIL A.S.: DE IJSSEL, DE MOOISTE RIVIER VAN NEDERLAND

Op veler verzoek en mede vanwege de enorme belangstelling (tot nu toe ongeveer 10.000 bezoekers!), hebben we onlangs besloten onze tentoonstelling over de IJssel te laten doorlopen tot en met het Paasweekeinde.

Vele belangstellenden zijn onder de indruk van de veelzijdigheid van deze fraaie rivier. Ook in deze weken, met extreem hoge waterstanden, hebben we weer kunnen ervaren hoe indrukkelijk de IJssel kan zijn.

LEZING DR. KIM COHEN OVER HET ONTSTAAN VAN DE IJSSEL WORDT OP VELER VERZOEK HERHAALD

Op donderdag 1 maart, aanvang 20.00 uur, wordt de lezing 'Een ommekeer voor Doesburg, het ontstaan van het IJsseldal en IJssel', door oud-Doesburger Dr. Kim Cohen van de Rijksuniversiteit Utrecht herhaald. Tijdens de eerste avond op 2 november j.l. moesten velen worden teleurgesteld. Ruim voor aanvang was de zaal al gevuld met 100 belangstellenden!

Ook dit keer is het wellicht verstandig om ruim op tijd aanwezig te zijn. De zaal gaat dit keer open om 19.00 uur. Leden hebben zoals altijd gratis entree, niet-leden betalen Euro 5,00 p.p.

EEN OMMEKEER VOOR DOESBURG, HET ONTSTAAN VAN IJSSELDAL EN IJSSEL

Het middeleeuwse stadje Doesburg ontstond op een heuveltje aan de samen-vloeiing van Oude IJssel en Gelderse IJssel. Van die twee rivieren, is de Gelderse IJssel de aanzienlijk grotere, maar vooral ook de veel jongere. Wat Oude IJssel en Gelderse IJssel gemeen hebben is dat ze dalen gebruiken die ze erfden uit de IJstijd. Tot in de Romeinse tijd stroomde langs het heuveltje slechts eenzaam het kleine riviertje de Oude IJssel. Door sommigen is wel gedacht dat het riviertje er rechtsaf sloeg en verder stroomde richting Zutphen. Anderen vermoedden juist dat de Oude IJssel linksaf verder liep, en richting Arnhem afwaterde. Als uitgangspunten heeft dat zwaar doorgewogen in ideeën over het ontstaan van de Gelderse IJssel in of na de Romeinse Tijd, al dan niet geholpen door de werken van de Romeinse generaal Drusus, die onze streken tussen 12 en 9 v. Chr. visiteerde.

Ongeveer tien jaar geleden kwam uit onderzoek van geologische en rivierkundige aard naar voren, dat de Gelderse IJssel toch echt pas in de Middeleeuwen ontstond. Het is duidelijk dat dat meer met overstromings- en sedimentatie-geschiedenis van de Rijndelta te doen heeft gehad, dan met ingrepen door Romeinen. Overstromingen van de Rijn in het Gelderse zuiden van het IJsselgebied, blijken vanaf 500 na Chr. steeds vaker te zijn voorgekomen, de omgeving van Doesburg steeds hoger onder water zetten, waarbij op zeker moment een deel van het water noordwaarts richting Deventer ging afvloeien. Echt grote overstromingen vonden plaats rond 690 en 785 na Chr. Die waren doorslaggevend voor het uitgroeien van de overstromingsroute tot blijvend pad van een nieuwe rivier: de Gelderse IJssel. Die doorbraak mag voor Doesburg en de Oude IJssel (en als we het er toch over hebben: ook voor Zutphen en de Berkel) een ommekeer genoemd worden.

*Donderdag 1 maart a.s. in Het Meulenhuis, Bergstraat 48 te Doesburg, aan-
vang 20.00 uur (zaal open 19.00 uur).*

Toegang leden gratis, niet-leden/introducees Euro 5,00 p.p.

VRIENDEN VAN DE ROODE TOOREN

Per 1 januari 2018 zijn er weer twee Vrienden (bijdrage Euro 50,00 per jaar) toegetreden: Het Arsenaal 1309 in de Kloosterstraat en Hotel Doesburg aan de Contre Escarpe. Een aantal verzoeken hebben we nog uitstaan.

Indien u in uw omgeving bedrijven, instellingen of particulieren kunt 'werven' om ook Vriend te worden, stellen we dat erg op prijs. Met name voor de uitvoering van diverse plannen ten aanzien van verbeteringen in de presentatie van onze collectie in het museum is de financiële steun van Vrienden erg welkom! Helaas hebben we twee Vrienden, wegens het niet nakomen van de betalings-verplichtingen, moeten afvoeren.

JAARPROGRAMMA 2018

Donderdag 18 januari, 20.00 uur: Lezing, Verre Culturen: ‘Tibet, leven op het dak van de wereld’, door Renske en Martin Idema te Velp.

Dinsdag 6 februari, 20.00 uur: Vertoning historische films Doesburg. Kaarten à Euro 4,00 p.p. vanaf 30 januari in de voorverkoop bij het museum.

Dinsdag 20 februari, 20.00 uur: Vertoning historische films Doesburg. Kaarten à Euro 4,00 p.p. vanaf 30 januari in de voorverkoop bij het museum.

Donderdag 1 maart, 20.00 uur: Lezing, ‘Een ommekeer voor Doesburg, het ontstaan van het IJsseldal en IJssel’ door dr. Kim Cohen te Utrecht.

Donderdag 15 maart, 20.00 uur: Jaarvergadering met na de pauze lezing: ‘De gevaarlijke rivier, drie eeuwen strijd tegen overstromingen’, door Ir. Ton Burgers.

Donderdag 03 mei, 20.00 uur: Lezing ‘Het leven en optreden van Ludger in onze regio’, door dr. D. Otten te Heerde.

Zaterdag 12 mei, vertrek Panovenweg 10.00 uur: Vestingwandeling naar de Hoge Linie, vooraf opgave bij het museum.

Zaterdag 16 juni, vertrek Panovenweg 10.00 uur: Vestingwandeling naar de Hoge Linie, vooraf opgave bij het museum.

Donderdag 21 juni, 20.00 uur: Lezing ‘De Gelderse IJssel vormde de ruggengraat van de IJssellinie’, door Stichting De IJssellinie te Olst.

Zaterdag 30 juni, vertrek 13.00 uur vanaf De Bleek, Koepoortwal: excursie naar het bijzondere IJssellinie-complex aan de IJssel bij Olst.

Donderdag 13 september, 20.00 uur: Lezing ‘Market Garden en de situatie in ons land tijdens de Tweede Wereldoorlog’, door Ad van Liempt te Nieuwegein.

Zaterdag 15 september, vertrek Panovenweg 10.00 uur: Vestingwandeling naar de Hoge Linie, vooraf opgave bij het museum.

Zaterdag 29 september, vertrek 13.00 uur vanaf De Bleek, Koepoortwal: excursie naar het Memory Oorlogs- en Vredesmuseum te Nijverdal.

Zaterdag 13 oktober, vertrek Panovenweg 10.00 uur: Vestingwandeling naar de Hoge Linie, vooraf opgave bij het museum.

Donderdag 25 oktober, aanvang 20.00 uur: Lezing ‘De Kozakken in Doesburg en wijde omgeving (1813)’, door mr. dr. Wilfried Uitterhoeve te Nijmegen.

Woensdag 19 december, aanvang 20.00 uur: Optreden troubadour en verhalenverteller Gery Groot Zwaaftink te Vorden met zijn ‘Kerstvoorstelling 2018’.

Tentoonstellingen: t/m 2 april 2018: ‘De IJssel, de mooiste rivier van Nederland’; t/m 31 december 2018: ‘Theo Colenbrander (1841-1930), de eerste industrieel vormgever van Nederland’; 23 juni 2018 t/m 22 april 2019: ‘De IJssel als strijdtoneel’, mede in het kader van het Erfgoedfestival Gelderland-Grensland.

VRIENDEN VAN DE ROODE TOOREN

De minimum bijdrage per jaar hiervoor is Euro 50,-. Onderstaand onze 'Vrienden':

- Warenhuis Staarink	Markt 7	Doesburg
- ARCX Monumentenzorg	Bergstraat 41	Doesburg
- Monumentenvereniging 15 april 1945	Koepoortstraat 20	Doesburg
- Doesburgsche Mosterdfabriek	Boekholtstraat 22	Doesburg
- Stadsbierhuys De Waag	Koepoortstraat 2	Doesburg
- Coffee Fresh Westhoff bv	Rijksweg 20a	Drempt
- Hubo Bouwmarkt	Verhuellweg 1b	Doesburg
- Autorijschool Wim Steintjes	Dreef 34	Drempt
- Glasatelier Jevaba	Meipoortstraat 23	Doesburg
- BMV Advies	Informaticaweg 7	Doetinchem
- Restaurant De Liefde	Ph. Gastelaarsstraat 5a	Doesburg
- Garage Schel BV	De Koppeling 1	Angerlo
- JRS Bedrijfssupport	Rietmaat 36	Doesburg
- Chinees Restaurant Xiang Man	Meipoortstraat 54	Doesburg
- Café Du Midi	Meipoortstraat 1	Doesburg
- Heel Metaal BV	Edisonstraat 28	Doetinchem
- Timmer- en aannemersbedrijf De Vries bv	Zelhemseweg 14	Hummelo
- Revelman Woonkunst	Grutstraat 41-47	Doetinchem
- Hillenaar Optiek	Kerkstraat 21	Doesburg
- Rootz Hair and Care	Kerkstraat 12	Doesburg
- Opmerkers, marketing en communicatiebureau	Edisonstraat 60	Doetinchem
- Viking Adventure Sports	Meipoortstraat 55	Doesburg
- Robaard Interieurbouw	Doormansingel 16	Doesburg
- Diabola	Gildeweg 20	Drempt
- Etos Doesburg	Meipoortstraat 11a	Doesburg
- Hoog&Kamp Makelaars	Kerkstraat 31	Doesburg
- Sonneveld Rijwielen	Gasthuisstraat 20	Doesburg
- Kunstburg Artsupplies Art & Gifts	Kerkstraat 34	Doesburg
- Doesburgkunst.nl	Burg. Nahuysingel 34	Doesburg
- Guido J. Hengeveld Schilderijenrestaurateur	Joan Mauritsplein 8	Overveen
- Zilversmederij Blok	Roggestraat 12	Doesburg
- Te Lindert Notaris	Kraakselaan 5a	Doesburg
- Cafeteria Reinders	Kraakselaan 61-63	Doesburg
- J.W.J. Derksen v.o.f.	Verhuellweg 29	Doesburg
- Intec Specialistische Reiniging bv	Keppelseweg 36	Hummelo
- Wijnkoperij Van Ditmars	Kloosterstraat 15 (Arsenaal)	Doesburg
- Stadshotel Doesburg	Contre Escarpe 32	Doesburg
- Het Arsenaal 1309	Kloosterstraat 15	Doesburg

schilderijenrestaurateur

Guido J. Hengeveld

DOESBURGSE ARCHEOLOGISCHE PUBLICATIES

Onlangs zijn er weer een drietal rapporten verschenen over recente opgravingen in Doesburgs binnenstad in de reeks Doesburgse Archeologische Publicaties (DAP). De verschijning van DAP 16 over Het Convent ‘Maria opten aelden grave’, kwam mede tot stand door medewerking van het Doesburgs Oudheidkundig Fonds (www.harenbergfonds.nl).

Alle tot nu toe verschenen rapporten zijn in onze museumwinkel verkrijgbaar:

DAP 1	Het convent van Maria op de Gracht	€ 7,50
DAP 2	Twee Ooipoorten in Doesburg	€ 4,95
DAP 3	Doesburg Diachroom	€ 4,95
DAP 4	Prehistorische en middeleeuwse bewoningssporen rond boerderij Tricht in Beinum	€ 4,95
DAP 5	De terp van Dollemansstede	€ 2,95
DAP 6	De Agragii Milites van Beinum	€ 19,95
DAP 7	De Loddero en het Hooge Molenveld	€ 4,95
DAP 8	De grondslag van de Antoniuskapel	€ 4,95
DAP 9	Het diftarproject in Doesburg	€ 6,95
DAP 10	Het Arsenaal in Doesburg	€ 2,95
DAP 11	Leven en dood in de Gasthuiskerk	€ 14,95
DAP 12	De Commanderiej (deel 1)*
DAP 13	Het Meester Frits Plein*
DAP 14	De Schokker van het Zwarte Schaar*
DAP 15	De Commanderiej (deel 2)*
DAP 16	Het convent ‘Maria opten aelden grave’	€ 14,95
DAP 17	Achter het Gasthuis	€ 14,95

(* DAP 12,13, 14 en 15 zijn nog niet verschenen).